

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/86/2020
Identifikačné číslo spisu: 8114211802
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8114211802.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne Obec Lipníky, so sídlom Lipníky 100, 082 12 Kapušany, IČO: 00 690 490, zastúpenej Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom kpt. Nálepku 17, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 855 910, proti žalovanej COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo, so sídlom Konštantínova 3, 081 77 Prešov, IČO: 00 169 111, zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o., so sídlom Konštantínova 3, 080 01 Prešov, IČO: 36 868 434, o zaplatenie 3.888,14 eur s prísl., o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Cob/57/2016-136 z 15. novembra 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a.

II. Žalovaná má proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 8Cb/71/2014-82 z 26. apríla 2016 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jej sumu 3.888,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 22.02.2014 do zaplatenia. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že bola povinná zaplatiť žalovanej titulom náhrady úrokov z omeškania sumu 5.111,86 eur, pričom jej zaplatila sumu 9.000,- eur, na základe čoho vznikol preplatok vo výške 3.888,14 eur, ktorý žiadala vrátiť titulom vydania bezdôvodného obohatenia, resp. titulom náhrady škody.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalej vyplýva, že na Okresnom súde Prešov bolo skôr vedené konanie pod sp. zn. 16C/299/2007, v ktorom súd rozsudkom č. k. 16C/299/2007-254 zo 4. júna 2012 zaviazal Obec Lipníky zaplatiť COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo istinu 46.471,48 eur

spolu s 11% úrokom z omeškania od 30.04.2014 do zaplataenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku uplatneného nároku titulom úrokov z omeškania žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.04.2013 (vo vyhovujúcom výroku) a dňa 29.08.2012 (v zamietajúcom výroku). COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo sa návrhom domáhala opravy rozsudku v časti priznaného úroku z omeškania. Okresný súd Prešov uznesením č. k. 16C/299/2007-435 z 26. septembra 2014 v časti vyhovujúceho výroku opravil rozsudok tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni istinu 46.471,48 eur s 11% ročným úrokom z omeškania od 30.04.2004 do zaplataenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe odvolania Obce Lipníky Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 7Co/344/2014-462 z 31. marca 2015 zmenil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 16C/298/2007-435 z 26. septembra 2014 tak, že návrh na opravu rozsudku zamietol.

3 Námietku právoplatne rozsúdenej veci (uplatnenú žalovanou) súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú. Zistenie o neidentite predmetnej veci s vecou rozhodnutou Okresným súdom Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 16C/299/2007 vyplýva z netotožnosti nárokov. Vo veci vedenej pod sp. zn. 16C/299/2007 bolo právoplatne rozhodnuté o zaplataení sumy 46.471,48 eur s príslušenstvom; v predmetnej veci ide o zaplataenie sumy 3.888,14 eur spolu s úrokom z meškania vo výške 5,25% ročne od 22.02.2014 do zaplataenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej. Zo skutkových tvrdení žalobkyne vyplýva, že tento nárok si uplatňuje na tom základe, že úrok z omeškania vo výške 11% bol prisúdený v pôvodnom konaní vo veci vedenej pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 16C/299/2007, pričom dlžné obdobie je bez jeho konkrétneho vymedzenia od - do a 11% úrok z omeškania zo sumy 46.471,70 eur bude vždy predstavovať sumu v celkovej výške 5.111,86 eur, bez ohľadu na to, kedy by bola zaplataená predmetná istina. Žalobkyňa Obec Lipníky zaplataila žalovanej istinu v dvoch platbách, a to dňa 30.08.2013 vo výške 3.000,- eur a dňa 16.09.2013 vo výške 43.471,48 eur a na úrokoch z omeškania jej poukázala na účet sumu 9.000,- eur. Keďže žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanej titulom náhrady úrokov z omeškania len sumu 5.111,86 eur a zaplataila jej 9.000,- eur, vznikol preplatok vo výške 3.888,14 eur, o ktorý sa žalovaná obohatila bez právneho dôvodu.

4 Spornosť právneho vzťahu bola predmetom dohody o urovaní z 24. júna 2013, uzavretej podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Uvedenú dohodu podpísali na jednej strane žalobkyňa ako dlžníčka, v zastúpení starostom obce Jozefom Plančárom, a na druhej strane žalovaná ako veriteľka, zastúpená predsedom predstavenstva Ing. Jánom Plučinským. Zmluvné strany sa dohodli na tom, čo bolo medzi nimi sporné, pričom účelom dohody o urovaní bolo urovnať všetky práva a povinnosti žalobkyne a žalovanej. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase podpisu dohody o urovaní mala žalobkyňa ako dlžníčka možnosť riadne sa s ňou oboznámiť, pričom dohoda o urovaní bola prerokovaná aj na obecnom zastupiteľstve a podpísal ju starosta obce, ktorý mal úplný prehľad o záležitostiach obce, ako aj o súdnom konaní, ktoré prechádzalo dohode o urovaní, a preto mohol posúdiť jej obsah. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ešte pred uzavretím dohody o urovaní žalobkyňa z predchádzajúceho súdneho konania vedela o tom, že je sporné príslušenstvo nároku. Dohodou o urovaní boli upravené a vysporiadané všetky vzájomné práva a povinnosti a definitívne sa ňou vysporiadal prisúdený nárok veriteľky COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo voči dlžníčke Obec Lipníky pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa čl. I. ods. 2 dohody. Nemožno preto vychádzať z tvrdenia žalobkyne, že úmyslom dohody o urovaní bolo len vyhnúť sa exekučnému konaniu. Súd mal za to, že žalobkyni nič nebránilo, aby návrh dohody o urovaní z opatrnosti prerokovala s právnym zástupcom.

5 Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovanej nevzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím plnenia bez právneho dôvodu. Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Pre záver o dôvodnosti nároku uplatneného žalobkyňou voči žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu bolo potrebné, aby žalobkyňa preukázala, že

medzi ňou a žalovanou vznikol právny vzťah z bezdôvodného obohatenia, t. j. aby preukázala, že žalovaná bezdôvodné obohatenie získala (v akej konkrétnej výške) a že jej vznikla majetková ujma (v akej konkrétnej výške) a ďalej tiež preukázala príčinnú súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej aj „NS SR“ sp. zn. 7Cdo/117/2011 z 28.05.2012).

6 Súd prvej inštancie sa primárne zaoberal otázkou (ne)platnosti dohody o urovnaní, nakoľko toto posúdenie bolo podstatným pre záver, či žalovaná mala právny dôvod na prijatie plnenia od žalobkyne na základe dohody o urovnaní, a podstatným tiež aj na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd preto najskôr riešil otázku (ne)platnosti dohody o urovnaní a dospel k záveru, že táto dohoda je platná, pretože boli splnené podstatné náležitosti pre jej uzavretie, pričom predmetom urovnania podľa § 585 OZ boli sporné záväzky. Podľa obsahu tejto dohody jej predmetom bolo definitívne a neodvolateľne vysporiadať všetky záväzky dlžníčky voči veriteľke, ktoré vznikli z titulu povinnosti dlžníčky zaplatiť veriteľke sumu vo výške 46.471,48 eur s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/299/2007 zo 4. júna 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/97/2012 z 28. februára 2013. Podľa názoru súdu zo znenia dohody o urovnaní vyplýva, že dôvodom jej uzavretia bolo definitívne vysporiadať prisúdený nárok veriteľky voči dlžníčke pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa čl. I ods. 2 dohody. Účastníci tak vyznačili, aký záväzok, resp. právo bolo medzi nimi sporné. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) tak, že o nich rozhodne v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

7 Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6Cob/57/2016-136 z 15. novembra 2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby a žalovanej priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

8 Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne s tým, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol svoje argumenty.

9 K námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie nadradil dohodu o urovnaní z 24. júna 2013 nad právoplatné rozsudky súdov a určil jej preferenciu nad právoplatnými rozsudkami, odvolací súd uviedol, že podľa ustanovenia § 585 ods. 1 OZ dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že účastníci urovnania riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť svojich záväzkov tým, že vzájomné práva a povinnosti upravujú a nahradia novými. Doterajší záväzok žalobkyne, vyplývajúci jej z právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/299/2007 zo 4. júna 2012, zanikol a nahradil ho nový záväzok, vyplývajúci z čl. II dohody o urovnaní. Generálne urovanie na základe dohody o urovnaní celého záväzku žalobkyne voči žalovanej nepochybne spĺňa základné požiadavky na právne úkony z hľadiska ich platnosti, keďže predmetom dohody o urovnaní je už judikované právo na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku. Ak by si súd osvojil argumentáciu žalobkyne v odvolaní, bola by neplatná každá dohoda, ktorou by si strany sporu upravili už judikované pohľadávky, resp. záväzky. Z článku I. bodov 2, 3 dohody o urovnaní (Úvodné ustanovenia) vyplýva účel dohody, keď zmluvné strany uviedli, že sa ňou definitívne a neodvolateľne vysporiadajú všetky záväzky dlžníka (v tomto konaní žalobkyňa) voči veriteľke (v tomto konaní žalovaná), ktoré vznikli z titulu povinnosti dlžníčky zaplatiť veriteľke sumu s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 16C/293/2007 s tým, že touto dohodou sa definitívne vysporiadava príslušný nárok veriteľky voči dlžníčke pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa čl. I. ods. 2 dohody o urovnaní. Je nepochybné a vyplýva to aj z čl. II. bodu 2 dohody o urovnaní, že touto dohodou si strany sporu upresnili sporný výpočet úroku z omeškania, keď v dohode je jednoznačne výška úroku o zmeškania určená „11% p. a.“, ktorá v rozsudku (z ktorého vzniknuté práva a povinnosti strán sporu sa vysporiadali) bola stanovená len vo výške „11%“, avšak nebolo tam uvedené „p. a.“, t. j. ročne. Zároveň touto dohodou o urovnaní sa strany sporu dohodli na spôsobe úhrady tohto záväzku žalobkyne

voči žalovanej, t. j. dohodli sa na jeho úhrade formou tam uvedených splátok. Odvolací súd nezistil žiadny rozpor dohody o urovnaní s právoplatnými rozsudkami súdov.

10 Ďalej odvolací súd konštatoval, že nezistil žiadny dôvod neplatnosti uzavretej dohody o urovnaní, keď táto svojím obsahom neodporuje účelu zákona a ani ho neobchádza. Vzhľadom na vyššie konštatovanú platnosť dohody o urovnaní, je potom akákoľvek argumentácia žalobkyne v odvolaní (týkajúca sa toho, že žalobkyňa patrí úrok z omeškania vo výške 11% za celé obdobie - nie ročne) bezpredmetná, nakoľko práve touto platnou dohodou o urovnaní si strany sporu vyriešili (okrem iného) aj spornosť otázky priznaného úroku z omeškania. Samotná žalobkyňa v podanom odvolaní uviedla, že týmto právnym úkonom - označeným ako dohoda o urovnaní - jej účastníci sledovali jednoznačný zmysel a účel - dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky, k čomu odvolací súd dodal, že táto dohoda o úhrade judikovanej pohľadávky sa netýkala len spôsobu úhrady, ale aj výšky úhrady uplatneného úroku z omeškania tak, že tento bol upresnený na ročný úrok z omeškania. Dovoľávanie sa neplatnosti právneho úkonu spísaného v dohode o urovnaní žalobkyňou neobstojí, keďže tento právny úkon nemá žiadnu vadu, majúcu za následok tzv. relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorú žalobkyňa vyvodzovala z tej skutočnosti, že tento právny úkon urobila konajúca osoba v mene žalobkyne (starosta obce) v omyle, ktorý mal spočívať v tom, že vtedajší starosta obce J. Plančár sa obával prípadnej exekúcie na majetok žalobkyne, pričom on, ako aj terajší starosta obce Ing. Pankúch (v čase podpísania dohody hlavný kontrolór žalobkyne) zhodne prehlásili, že účelom a zmyslom podpísania dohody o urovnaní zo strany žalobkyne bolo dosiahnuť oddialenie splatnosti dlhu/záväzku, ktorý vyplynul z právoplatných rozhodnutí súdov a predísť tak exekúcii. Snahu oddialiť splatnosť záväzku nemožno - podľa názoru odvolacieho súdu - považovať za absenciu omylu ako náležitosti vôle, ktorej dôsledkom by malo byť to, že tento právny úkon bol urobený v omyle (tzv. vnútorný omyl), spočívajúcom v tom, že konajúca osoba (starosta žalobkyne) nemala správnu alebo dostatočnú predstavu o dôsledku právneho úkonu. Naopak, upresnením úroku z omeškania a úhrady v splátkach celej judikovanej pohľadávky došlo k odstráneniu spornosti nároku.

11 Rovnako neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka žalobkyne, podľa ktorej dohoda o urovnaní nebola predmetom dokazovania a súd prvej inštancie k jej obsahu nezaujal žiadny právny názor, hoci štatutárny zástupca žalobkyne už na prvom pojednávaní poukazoval na okolnosti podpísania tejto dohody a dôvodil, že bola podpísaná v časovej tiesni. Súdu bola dohoda predložená do spisu s tým, že na nasledujúcom pojednávaní práve právny zástupca žalobkyne predložil súdu uznesenie obecného zastupiteľstva o zrušení tejto dohody a opakovane sa k tejto dohode vyjadroval. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyjadril k dohode o urovnaní so záverom, že táto je platná, pretože boli splnené podstatné náležitosti pre jej uzavretie; súd uviedol, čo bolo predmetom tejto dohody, ako aj to, že dôvodom jej uzavretia bolo definitívne vysporiadať prisúdený nárok veriteľky voči dlžníčke pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa čl. I. ods. 2 tejto dohody.

12 Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Záverom k argumentácii žalobkyne ohľadom dovoľania sa relatívnej neplatnosti dohody o urovnaní uviedol, že skutočnosti a dôkazy, ktoré strany neuplatnili v konaní pred súdom prvej inštancie, sa v zásade nemôžu uplatniť pred odvolacím súdom. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietku proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky už boli predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Uvedená argumentácia žalobkyne predstavuje tzv. novum v odvolacom konaní, v ktorom odvolací súd vystupuje len ako opravný súd, pričom jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, resp. zaoberať sa novými skutočnosťami (dovoľávanie sa relatívnej neplatnosti dohody o urovnaní žalobkyňou), ktoré v prvoinštančnom konaní neboli uplatnené. Zároveň odvolací súd dal do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve a podľa ktorej „práva patria len bdelym“, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatnili včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. To platí aj vo využívaní zákonných procesných ustanovení, vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Sžf/65/2011). Ak teda žalobkyňa chcela dosiahnuť úspech v spore, bola povinná postupovať už pri uzavretí kontraktov so

žalovanou tak, aby jej právna pozícia bola podporená riadnymi dôkazmi. Tie neboli v konaní produkované, navyiac samotná žalobkyňa ponúkla súdu rozporné vyjadrenia, keď na jednej strane tvrdila, že účelom dohody o urovananí bola snaha dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky a na druhej strane tvrdila, že judikovaná pohľadávka nebola sporná.

13 Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

14 Dovolateľka v úvodnej časti dovolania uviedla skutkový a právny stav vyplývajúci z obsahu spisu, ako aj z odôvodnenia rozhodnutia súdov oboch inštancií. Poukázala na to, že namiesto rozsudkom jej uloženej povinnosti na príslušenstve (5.111,86 eur) v skutočnosti zaplatila úrok z omeškania 9.000,- eur. Po upozornení, že už prekročila hranicu svojho judikovaného záväzku, prestala úrok z omeškania uhrádzať a podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 3.888,14 eur. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, pričom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Otázka právneho vzťahu právoplatného a vykonateľného rozsudku (skôr vyhláseného) a dohody o urovananí (neskôr uzavretej, po právoplatnosti rozsudku) je základnou právnou otázkou, s posúdením ktorej zo strany odvolacieho súdu dovolateľka nesúhlasí. Navyiac, tvrdenie odvolacieho súdu, že sa jedná o „úrok z omeškania ročne“ nemá oporu v právoplatnom rozsudku, ktorý odmietol opraviť odvolací súd v inom konaní (sp. zn. 16C/299/2007, resp. sp. zn. 7Co/344/2014).

15 Podľa názoru dovolateľky, sporné peňažné nároky veriteľky COOP Jednota Prešov, spotrebné družstvo voči nej boli vyriešené právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Prešov ešte v roku 2012 (súdny spor sp. zn. 16C/299/2007). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolateľka vníma:

- nadradenosť dodatočnej dohody o urovananí nad skorší právoplatný a vykonateľný rozsudok súdu prvej inštancie,
- existenciu spornosti či zmätočnosti výroku právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu prvej inštancie,
- zánik práv a povinností účastníkov konania z právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu prvej inštancie,
- nahradenie exekučného titulu (právoplatného rozsudku) takým novým záväzkom dovolateľky, ktorý už vyvolal najmenej tri sporové konania na Okresnom súde Prešov.

16 Dovolateľka poukázala na to, že dohoda o urovananí je hmotnoprávny inštitút, upravený v 8. časti OZ, označenej ako „Záväzkové právo“. Predmetná zákonná úprava neumožňuje účastníkom dohody o urovananí anulovať alebo ináč „vyblokovať“ právoplatný rozsudok súdu tak, ako to urobil odvolací súd (doterajší záväzok zaniká, resp. zanikol...). Podľa jej názoru, účastníci záväzkového vzťahu môžu iba nahradiť svoj doterajší záväzok záväzkom novým, pričom pod pojmom „záväzok“ nemožno rozumieť „povinnosť“ vyplývajúcu z rozsudku. Účel dohody o urovananí je vyjadrený napr. v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 6MOBdo/4/2008 z 05.06.2009, sp. zn. 3MCdo/13/2009 z 30.06.2011, v rozsudku NS ČR sp. zn. 32Odo/1/2002 z 15.05.2003, resp. v rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/283/2010 z 28.03.2010, z ktorých vyplýva, že účastníci urovnania riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť svojich záväzkov tým, že vzájomné práva a povinnosti upravujú a nahradiť novými. Spornosťou práva v zmysle § 585 ods. 1 OZ sa nemienia súdne spory, ale rozdielny názor účastníkov na otázku existencie, platnosti záväzku, jeho kauzy, či obsahu ... Účelom urovnania je predísť ďalším nezrovnalostiam alebo sporom tým, že pôvodný záväzok, v ktorom sa sporné právo vyskytlo, sa zruší a nahradí záväzkom novým.

17 Podľa názoru dovolateľky, účelom zákonnej úpravy dohody o urovananí nemôže byť úprava práv (údajne sporných a pochybných, ktoré boli už skôr kreované právoplatným súdnym rozhodnutím), ak sa vychádza z predpokladu, že „súd pozná právo“. Na úpravu či zvrátenie zmätočného rozhodnutia súdu sú k dispozícii odlišné procesnoprávne a hmotnoprávne inštitúty a dohoda o urovananí nemôže zakladať práva v rozpore s právoplatným rozsudkom súdu, teda nemôže nahrádzať právny stav fixovaný

judikovaným rozhodnutím súdu.

18 Nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu dovolateľka vníma v kontexte odseku 24 odôvodnenia jeho rozhodnutia v tom, že dohodou o urovnaní malo dôjsť k upresneniu sporného výpočtu úroku z omeškania. Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a žalobkyňa si v 16 rokov trvajúcim súdnom spore neuplatnila ročný úrok z omeškania, teda neexistovala žiadna spornosť medzi účastníkmi konania. Ak nie je medzi účastníkmi daná spornosť ich právnych vzťahov a tie sú založené na súdnom rozhodnutí, ktoré je právoplatné a vykonateľné, nemôže byť takéto rozhodnutie nahradené dohodou o urovnaní, ktorá následne vyvoláva súdne spory. Účelom inštitútu dohody o urovnaní je pravý opak.

19 Odvolací súd svoj právny názor neoprel o žiadne judikované rozhodnutie NS SR alebo inej súdnej authority. Je však možné, že také rozhodnutie „ušlo“ pozornosti dovolateľky, resp. jej právneho zástupcu.

20 S poukazom na vyššie uvedené dovolateľka navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila náhradu trov dovolacieho konania.

21 K dovolaniu žalobkyne zaslala žalovaná písomné vyjadrenie, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne odmietol a zaviazal ju k náhrade trov dovolacieho konania v prospech žalovanej.

22 Podľa názoru žalovanej, odvolací súd sa právne perfektne vysporiadal s námietkami žalobkyne, keď nezistil akýkoľvek dôvod neplatnosti dohody o urovnaní, nakoľko táto svojím obsahom neodporuje účelu zákona, ani ho neobchádza, a preto akákoľvek argumentácia žalobkyne v podanom dovolaní, týkajúca sa toho, že žalobkyňa patrí úrok z omeškania vo výške 11% za celé obdobie (teda nie ročne) je bezpredmetná, nakoľko práve touto platnou dohodou o urovnaní si strany sporu vyriešili (okrem iného) aj spornosť otázky priznaného úroku z omeškania. Samotná žalobkyňa uvádza, že týmto právnym úkonom, označeným ako dohoda o urovnaní, strany sporu sledovali jednoznačný účel a zmysel - dohodnúť sa na úhrade judikovanej pohľadávky, keďže táto dohoda o urovnaní sa netýkala len spôsobu úhrady, ale aj výšky úhrady uplatneného úroku z omeškania tak, že tento bol upresnený na ročný úrok z omeškania. Výklad sporného výroku rozsudku zo strany žalobkyne je špekulatívny. V prejednávanej veci z výroku II. rozsudku sp. zn. 16C/299/2007 (vo zvyšku čo do priznania úrokov z omeškania nad 11% za obdobie do 29.04.2004, ako aj 3% úroku z omeškania za obdobie od 01.12.1977 do 30.04.1995) je zrejmé, že nejde o 11% úrok z omeškania, ale o 11% ročný úrok z omeškania. To, že nejde o jednorázový úrok vyplýva priamo z formulácie od 30.04.2004 do zaplatenia, ako aj z toho, že § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. (ďalej aj „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“) odkazuje na základnú úrokovú sadzbu Európskej centrálnej banky, ktorá sa stanovuje na ročnej báze.

23 K vyjadreniu žalovanej zaslala žalobkyňa svoje vyjadrenie (tzv. repliku), v ktorom uviedla, že v celom rozsahu trvá na podanom dovolaní. Žalovaná opakovane zotrváva na svojich predchádzajúcich tvrdeniach, hoci je zrejmé, že nárok na príslušenstvo v ročnom prepočte jej nesvedčí, pričom Krajský súd v Prešove v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7Co/344/2015 uzavrel, že súd nemôže vykonať opravu svojho rozhodnutia, ak si žalobca „opravovaný“ alebo „dopĺňaný“ nárok v konaní vôbec neuplatnil. Na takýto judikovaný stav žalovaná nereagovala vo svojom vyjadrení.

24 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr, či dovolanie žalobkyne je procesne prípustné.

25 Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

26 Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

27 Podľa § 440 CSP platí, že dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľka vysvetlila (konkretizovala a náležite doložila), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľkou označenej právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľka vymedzila v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Zo strany dovolateľky bolo preto potrebné, aby konkretizovala právnú otázku riešenú odvolacím súdom spolu s uvedením riešenia aplikovaného odvolacím súdom a uviedla, ako mala byť právna otázka vyriešená správne (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/42/2018 z 21.08.2018, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 83/2018). Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právnú otázku, ktorej vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

28 Z obsahu dovolania je zrejмый nesúhlas dovolateľky s hodnotením „právneho vzťahu právoplatného a vykonateľného rozsudku (skôr vyhláseného) a neskôr (po jeho právoplatnosti) uzavretej dohody o urovaní“ zo strany odvolacieho súdu. Teda právnou otázkou, na riešení ktorej odvolací súd založil napadnuté rozhodnutie (s ktorým dovolateľka nesúhlasí), je otázka, či predmetom dohody o urovaní uzavretej podľa § 585 a nasl. OZ môže byť judikované právo, t. j. právo priznané právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím.

29 Ohľadom vyššie vymedzenej právnej otázky, na riešení ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, doposiaľ nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Nezaoberali sa ňou výslovne ani dovolateľkou citované rozhodnutia NS SR sp. zn. 6MOBdo/4/2008 z 5. júna 2009, sp. zn. 4Cdo/283/2010 z 28. marca 2010 a sp. zn. 3MCdo/13/2009 z 30. júna 2011. Prípustnosť dovolania preto nie je daná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 432 CSP dovolací súd však dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je procesne prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

30 O nesprávnu aplikáciu právneho predpisu ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/222/2009 z 26.02.2010).

31 Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že v spore, ktorý sa viedol na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 16C/299/2007, bola žalobkyňa (v procesnom postavení žalovanej) zaviazaná zaplatiť žalovanej (v procesnom postavení žalobkyne) istinu 46.471,48 eur s 11% úrokom z omeškania od 30.04.2004 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku (čo do úrokov z omeškania nad 11% za obdobie do 29.04.2004, ako aj 3% úroku z omeškania za obdobie od 01.12.1977 do 30.04.1995) súd žalobu zamietol. Rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 16C/299/2007-254 zo 4. júna 2012 nadobudol (vo výroku, ktorým sa žalobe vyhovel) právoplatnosť 5. apríla 2013 a vykonateľnosť 24. apríla 2013, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/97/2012 z 28. februára 2013. Vo vyhovujúcom výroku rozsudku nebolo uvedené (špecifikované), či sa jedná o 11% úrok z omeškania ročný, denný a pod. Žalobkyňa (terajšia žalovaná) sa snažila tento nedostatok zhojiť tým, že podala súdu návrh na opravu rozsudku. Súd prvej inštancie predmetnému návrhu vyhovel, t. j. opravil

prisúdené príslušenstvo na 11% ročný úrok z omeškania, avšak na základe podaného odvolania žalovanej (terajšej žalobkyne) odvolací súd opravné uznesenie zmenil tak, že návrh na opravu rozsudku zamietol z dôvodu, že výrok rozsudku neobsahuje žiadne chyby v písaní, počítaní a ani iné zrejme nesprávnosti v zmysle § 164 OSP, keďže výrok rozsudku korešponduje výroku uvedenému v žalobe, teda je zhodný s tým, čo samotná žalobkyňa v petite žaloby žiadala priznať. K uvedenému dovolací súd uvádza, že odvolací súd postupoval správne, keď návrh na vydanie opravného uznesenia zamietol, pretože opravným uznesením nie je možné doplniť časť priznaného nároku (v danom prípade 11% úrok z omeškania), a tým odstrániť prípadnú neurčitosť časti priznaného nároku. V časti týkajúcej sa zaplata 11% úroku z omeškania bol výrok neurčitý, pretože v ňom absentoval údaj, o aký úrok z omeškania sa jedná (ročný, mesačný, denný a pod.), čo si zrejme po vydaní rozsudku uvedomil aj súd prvej inštancie, keď návrhu žalobkyne na vydanie opravného uznesenia v tejto časti vyhovel. Takýto postup však bol nesprávny, nakoľko v občianskom súdnom konaní platí dispozičný princíp a disponovať konaním a jeho predmetom na základe podaného návrhu môže len žalobca ako dominus litis. V prípade, že výrok (petit) žaloby je neurčitý, Občiansky súdny poriadok (platný a účinný v rozhodnej dobe) umožňoval odstrániť neurčitosť návrhu na začatie konania (žaloby) tým spôsobom, že súd bol povinný v zmysle ustanovenia § 43 OSP vyzvať žalobkyňu na doplnenie (spresnenie) žalobou uplatnenej časti nároku. V danom prípade súd prvej inštancie takto nepostupoval a výrokom rozsudku č. k. 16C/299/2007-254 zo 4. júna 2012 zaviazal žalovanú k zaplata istiny 46.471,48 eur s 11% úrokom z omeškania od 30.04.2004 do zaplata, t. j. v znení výroku (petitu), ktorý uviedla žalobkyňa v žalobe.

32 Dňa 24. júna 2013 sporové strany uzavreli dohodu o urovaní podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka s tým, že touto dohodou „definitívne a neodvolateľne vysporiadavajú všetky záväzky dlžníka voči veriteľovi, ktoré vznikli z titulu povinnosti dlžníka zaplatiť veriteľovi sumu vo výške 46.471,48 eur s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku 16C/299/2007 vydaného Okresným súdom v Prešove zo dňa 04.06.2012, v znení rozsudku 10Co/97/2012 vydaného Krajským súdom v Prešove zo dňa 28.02.2013“ (čl. I. dohody). V článku II. bode 2 predmetnej dohody (Urovanie sporných nárokov) sa zmluvné strany dohodli, že „Prisúdený úrok z omeškania vo výške 11% p. a. počnúc od 30.04.2004 do 15.04.2013 vo výške 45.797,- eur, veriteľ povoľuje dlžníkovi zaplatiť v mesačných splátkach po 1000,- eur, počnúc od 1.05.2013 so splatnosťou do 20-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania (napr. splátka za mesiac máj 2013 má splatnosť do 20.05.2013)“. V článku IV. bode 1 dohody (Záverčné ustanovenia) sa zmluvné strany dohodli, že uzavretím tejto dohody a splnením si povinnosti dlžníka voči veriteľovi dôjde k vysporiadaniu všetkých záväzkov dlžníka voči veriteľovi. Zároveň účastníci tejto dohody prehlásili, že splnením si povinnosti dlžníka voči veriteľovi, si v budúcnosti účastníci nebudú uplatňovať žiadnu náhradu škody alebo ujmu.

33 Podľa ustanovenia § 585 odseku 1 OZ, dohodou o urovaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda, ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomýšľať.

34 Doterajší záväzok je nahradený záväzkom, ktorý vyplýva z urovania (odsek 3 vyššie citovaného ustanovenia).

35 Dohodou o urovaní účastníci odstraňujú spornosť alebo pochybnosť vzájomných práv a povinností. Dohoda o urovaní je samostatným právnym dôvodom vzniku záväzku a po jej uzavretí sa veriteľ nemôže domáhať plnenia z pôvodného záväzku. Dohodou o urovaní si môžu účastníci upraviť akékoľvek sporné práva, ktorými môžu disponovať. Pochybnosti sa môžu týkať otázok skutkových aj právnych, pričom môže ísť aj o pochybnosť subjektívnej povahy. Účelom uzavretia dohody o urovaní je predísť ďalším nezrovnalostiam alebo sporom tým, že pôvodný záväzok, v ktorom sa sporné právo vyskytlo, sa zruší a nahradí novým záväzkom. Dohodou o urovaní je teda možné upraviť vzájomné práva a povinnosti v pomerne širokom rozsahu. Dohoda o urovaní sa môže týkať niektorých vzájomných práv a povinností, ohľadne ktorých účastníci neboli v zhode, ale aj celého záväzku (záväzkového právneho vzťahu) alebo všetkých doterajších záväzkov medzi účastníkmi (tzv. generálne urovanie), s výnimkou tých práv a im zodpovedajúcich povinností, na ktoré niektorý z účastníkov v čase uzavretia dohody o urovaní nemohol pomýšľať (napr. ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti).

Doterajší záväzok, ktorý zanikol je nahradený novým záväzkom, ktorý je obsiahnutý v dohode o urovaní. Dohoda o urovaní je potom samostatným zaväzovacím dôvodom.

36 Po preskúmaní veci, dovolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie), že dohoda o urovaní z 24. júna 2013 je platným právnym úkonom, táto svojím obsahom neodporuje účelu zákona a ani ho neobchádza a z jej obsahu (nielen formálneho označenia) nepochybne vyplýva, že vôľou zmluvných strán dohody o urovaní bolo definitívne a neodvolateľne vysporiadať všetky záväzky dlžníčky voči veriteľke, ktoré vznikli z titulu povinnosti dlžníčky zaplatiť veriteľke sumu vo výške 46.471,48 eur s príslušenstvom v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/299/2007 zo 4. júna 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/97/2012 z 28. februára 2013, pričom dohodou sa definitívne vysporiadať prisúdený nárok veriteľky voči dlžníčke pri úprave splatnosti prisúdenej pohľadávky podľa článku I. ods. 2 dohody o urovaní. Z článku II. (Urovanie sporných nárokov) jednoznačne vyplýva, že v bode 1. sa dlžníčka zaviazala v lehote najneskôr do 30.08.2013 zaplatiť na účet veriteľky istinu vo výške 46.471,48 eur, pričom ohľadne súdom prisúdeného úroku z omeškania sa zmluvné strany dohodli v bode 2. tak, že „prisúdený úrok z omeškania vo výške 11% p. a. počnúc od 30.04.2004 do 15.04.2013 vo výške 45.797,- eur, veriteľ povoľuje dlžníkovi zaplatiť v mesačných splátkach po 1000,- eur, počnúc od 01.05.2013 so splatnosťou do 20-teho dňa príslušného kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnaní“. Podľa názoru aj dovolacieho súdu, prejav vôle účastníkov, obsiahnutý v dohode o urovaní (čl. I., II.) v zmysle jeho jazykového vyjadrenia a úmyslu konajúcich osôb, jednoznačne smeroval k uzavretiu dohody o urovaní v zmysle § 585 a nasl. OZ, keďže vôľou strán bolo dohodou o urovaní upraviť sporný nárok medzi nimi, ktorým bolo príslušenstvo istiny 46.474,48 eur, priznané spolu s istinou v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/299/2007 zo 4. júna 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/97/2012 z 28. februára 2013. Výrokom rozsudku súdu prvej inštancie bola žalovaná zaviazaná k zaplateniu (okrem istiny) aj 11% úroku z omeškania z dlžnej istiny od 30.04.2004 do zaplatenia (príslušenstvo bolo priznané v zmysle § 517 OZ v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z.), pričom v článku II. bode 2 dohody o urovaní bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že sa jedná o 11% p. a. (ročný) úrok z omeškania a v tomto smere bola medzi zmluvnými stranami odstránená spornosť príslušenstva - 11% úroku z omeškania, priznaného veriteľke v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16C/299/2007 zo 4. júna 2012.

37 Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzaviera, že dohodou o urovaní si účastníci môžu urovať akékoľvek záväzky a im zodpovedajúce práva a povinnosti medzi nimi sporné alebo pochybné, ktorými sú oprávnení disponovať. Zákon nevyklučuje, aby predmetom dohody o urovaní bol aj vzťah, o ktorom bolo už súdom právoplatne rozhodnuté. Teda, dohodou o urovaní, uzavretou podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, je možné nahradiť aj záväzok, o ktorom sa predtým právoplatne rozhodlo v súdnom konaní, pretože uzavretie dohody o urovaní, ktorou sa odstraňuje spornosť alebo pochybnosť judikovaného práva alebo povinnosti, zákon nevyklučuje. Naopak, jej uzavretie je plne v súlade so zásadou prejavu individuálnej autonómie vôle strán.

38 Pre úplnosť dovolací súd uvádza (ako obiter dictum), že omeškanie dlžníka má povahu objektívneho deliktu a má za následok zmenu práv veriteľa a povinnosti dlžníka, a to najmä v tom smere, že dlžníkovi pribúdajú nové povinnosti. Právne následky môžu spočívať v práve veriteľa odstúpiť od zmluvy, povinnosti dlžníka platiť úroky z omeškania alebo poplatok z omeškania, povinnosti dlžníka nahradiť škodu spôsobenú omeškaním a pod. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať od dlžníka úroky z omeškania (pokiaľ zo zákona nie je daná povinnosť platiť poplatok z omeškania). Dlžníkovi, ktorý sa ocitne v omeškaní, tak pribúda ďalšia platobná povinnosť popri už existujúcom peňažnom dlhu. Právo na úroky z omeškania vzniká priamo ex lege ako dôsledok porušenia právnej povinnosti dlžníka riadne a včas splniť záväzok, pričom povinnosť platiť úroky z omeškania zaniká splnením záväzku. Doba omeškania je časový interval, ohraničený vznikom práva až do jeho zániku, a je vymedzená počtom dní, týždňov, rokov, alebo inou časovou jednotkou. Doba (dĺžka) omeškania zásadne ovplyvňuje výšku úrokov z omeškania, pretože povinnosť platiť úroky z omeškania trvá potiaľ, pokiaľ trvá omeškanie. Nie je preto správne tvrdenie žalobkyne, že úrok z omeškania v

danom prípade by vždy predstavoval sumu 5.111,86 eur, a to bez ohľadu na dobu omeškania dlžníka so zaplatením sumy 46.471,48 eur.

39 S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd po právnej stránke správne posúdil a vyriešil relevantnú (kľúčovú) právnu otázku, na riešení ktorej spočívalo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolanie podané dovolateľkou v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je dôvodné a dovolací súd ho preto zamietol podľa ustanovenia § 448 CSP.

40 Úspešnou stranou v dovolacom konaní bola žalovaná, ktorej vznikol proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.